

Política Lingüística, i el senyor Joan Marquès, delegat territorial a Menorca de la Conselleria d'Educació i Universitat del Govern de les Illes Balears.

En aquest cas tant la presentació de la nova Gramàtica de l'Institut d'Estudis Catalans com la de l'Acadèmia Oberta als Ensenyants foren a càrrec de Nicolau Dols, i la conferència final, de títol «Demandar de noves. Per un país de tots, escola en català» la impartí Joan F. López Casanovas, també membre de la Secció Filològica.

Novament fou perceptible entre la quarantena d'assistents el mateix interès per la normativa i la relació del món de l'educació amb l'Institut d'Estudis Catalans. Tant els organitzadors del Govern de les Illes Balears com els membres de l'IEC que participaren a les jornades en valoraren molt positivament la recepció i expressaren bones impressions sobre l'efectivitat que podran tenir.

Isidor MARÍ
Institut d'Estudis Catalans
Nicolau DOLS
Institut d'Estudis Catalans
Universitat de les Illes Balears

Maria-Antònia Oliver rep el 48è Premi d'Honor de les Lletres Catalanes (6 de juny de 2016). — «Mumpare em va dir que havia d'estudiar el que podia fer més servei al meu home, o sigui comptabilitat, mecanografia i francès, que estudiar batxiller era una bestiesa per a una dona. I jo me'l vaig creure, fins que als disset anys vaig fer, jo tota soleta, ingrés, primer, segon i tercer. Llavors mumpare em va deixar anar a l'institut.».

La veu de Maria-Antònia Oliver narrava en un vídeo la seva infantesa i joventut a Manacor fins a l'arribada a l'institut de Palma. Uns minuts abans, el president d'Òmnium Cultural, Jordi Cuixart, obria l'acte de lliurament del 48è Premi d'Honor de les Lletres Catalanes al Palau de la Música de Barcelona, més de 1.500 persones entre socis d'Òmnium i convidats assistien a un espectacle que tot ell seria una glossa de la biografia i l'obra de l'escriptora manacorina.

Una selecció de textos d'Oliver llegits per l'actriu Ariadna Gil en va ser el fil conductor, i les també actrius Anna Alarcón i Antònia Jaume van presentar l'acte interpretant personatges literaris com Lònia Guiu o Joana E. acompanyades per la música del saxofonista Sergi Felipe.

El compromís feminista de l'escriptora, explícit en bona part de la seva obra, hi va ser en tot moment present i va ajudar a visualitzar, encara més, l'anomalia que sigui només la quarta dona que rep el Premi d'Honor. La societat patriarcal que no veia amb bons ulls que una noia anés a l'institut també es fa present en el fet que només tres dones —Mercè Rodoreda, Teresa Pàmies i Montserrat Abelló— l'hagin precedit.

Les intervencions en vídeo d'algunes persones properes a Oliver —Margalida Tomàs, Pere Gabriel, Montserrat Bayà, Roser Vernet, Toni Ferragut— van traçar la seva biografia. Des de la jove Oliver a Palma, on va conèixer Jaume Fuster, o els primers anys d'activisme polític —encara clandestí— a Barcelona, fins a la veïna i activista cultural d'avui en dia a Biniali.

La intervenció d'Àlex Broch va obrir la part centrada en la seva obra literària. El crític literari va contextualitzar la importància històrica de la generació literària, la denominada «generació dels 70». Kathleen McNerney, la seva traductora a l'anglès, va glossar la tasca d'Oliver com a traductora al català en un diàleg en doble direcció, que connectava la literatura catalana amb la d'altres llengües.

La importància de l'obra d'Oliver es va glossar intercalant alguns fragments representatius de diversos dels seus llibres amb la projecció de fragments d'una conversa entre cinc companys de generació literària: Margarida Aritzeta, Guillem-Jordi Graells, Oriol Pi de Cabanyes, Joan Rendé i Carme Riera.

La insularitat —Mallorca— com a eix troncal de la seva obra, i l'aportació de la literatura mallorquina en la renovació del llenguatge literari en català, obrien aquesta part central de l'acte. També es va fer esment a la voluntat que tenia la generació dels 70 de professionalitzar l'ofici d'escriptor, a les incursions i provatures en diversos gèneres literaris, a les influències rebudes, al compromís polític i a la transcendència d'alguns personatges femenins de les seves obres com Lònia Guiu, la primera detectiu de la novel·la detectivesca catalana, o Joana E., entre d'altres. En paraules d'Aritzeta, «a Joana E. es produeix el salt definitiu cap a la voluntat de les dones, cap a la seua veu, cap al seu llenguatge, cap a l'expressió del cos, cap a la vivència total del plaer a través de la literatura.». La tertúlia sencera (inclosos alguns fragments no projectats) i la resta de vídeos de l'acte es poden veure a través de la web d'Òmnium Cultural (omnium.cat) o a la web premidhonor.cat

L'acte va cloure amb el Cant dels Segadors interpretat pel Cor de Noies de l'Orfeó Català i va comptar amb la presència de representants del teixit associatiu i cultural d'arreu dels Països Catalans, encapçalats pels presidents d'Acció Cultural del País Valencià, Joan Francesc Mira, i d'Obra Cultural Balear, Jaume Mateu, a més de la junta directiva d'Òmnium Cultural. També hi van assistir nombrosos representants institucionals tant de les Illes com del Principat, entre els quals cal destacar el president de la Generalitat, Carles Puigdemont, l'alcalde de Barcelona, Ada Colau, els consellers de cultura, Santi Vila i Ruth Mateu, i el president del Consell de Mallorca, Miquel Ensenyat.

En el discurs d'agraïment, Maria-Antònia Oliver va deixar ben clara la seva militància social, nacional i feminista. El rebuig al tancament de fronteres a les persones que intenten entrar a la Unió europea buscant refugi, el procés independentista i la lluita contra la societat patriarcal hi van ser presents. I també un esment al seu oncle avi Joan, que segons ella mateixa és qui li va ensenyar a «crear mons» explicant-li les rondalles mallorquines. Segons Oliver, uns mons que mesclen «la vida de cada dia i la imaginació, la vetlla i el somni, el dolor i la felicitat, la màgia i el natural, perquè tot pertany a les persones.».

Gerard MUIXÍ I TEJADO

«S.O.S. Literatura». Taula Rodona a l'IEC (21 de juny de 2016). — Un col·lectiu de professors de l'ensenyament secundari (Col·lectiu Pere Quart) ens hem mobilitzat aquests darrers mesos per reivindicar el lloc que li correspon a l'ensenyament de la literatura a l'aula després que enguany s'hagi perdut mitja hora setmanal de l'assignatura comuna de Llengua i literatura de primer de batxillerat el programa de la qual es basa sobretot en la història literària. No es tracta d'una reivindicació menor ni d'una defensa corporativa. Creiem que aquest fet concret és una mostra del poc interès de l'administració per les humanitats en general i per la literatura en particular. La nostra pretensió ha estat obrir un debat sobre la funció que ha de tenir la literatura en els nostres currículums. No és, doncs, un combat a la menuda sinó una lluita a llarg termini per defensar la dignitat i la importància del fet literari en el procés de formació de l'alumnat.

Els articles publicats en diferents mitjans sobre aquesta qüestió i, sobretot, el manifest *SOS. Ensenyar literatura catalana* són l'expressió d'unes preocupacions que calia difondre i debatre en un marc públic com el que podia oferir l'IEC. A la taula hi havia representants del professorat de secundària (Andreu Freixes i Anton Carbonell), la directora de la Institució de les Lletres Catalanes (Laura Borràs), dos professors universitaris (el filòsof Xavier Antich, de la Universitat de Girona, i Jaume Aulet, professor de literatura catalana de la UAB), la poeta Dolors Miquel i una estudiant del màster de secundària de la UAB (Marta Khouja).

Va obrir l'acte Laura Borràs, que va referir-se a la seva reunió amb l'administració, a qui hauria plantejat la necessitat de fixar noves estratègies de cara al curs 2017-18 per revertir la situa-